

Aan de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
9 februari 2026

Onze referentie
7190565

Bijlage(n)
2

nota

1. Aanleiding

- Tijdens het Commissiedebat civielrechtelijke onderwerpen van 23 oktober 2024 heeft uw ambtsvoorganger toegezegd inhoudelijk te reageren op een artikel van professor Rolef de Weijs (Bijlage 2) over de positie van aandeelhouders die een lening hebben verstrekt aan de eigen vennootschap, al dan niet tegen zekerheid voor terugbetaling (zoals een pandrecht). In bijgaande brief (Bijlage 1) wordt op dit artikel gereageerd.
- De (advies-)Commissie Insolventierecht¹ heeft in december 2024 een advies uitgebracht over toezicht in faillissement (Bijlage 3). Van de gelegenheid van voornoemde Kamerbrief wordt gebruikt gemaakt om dit advies aan te bieden aan de Tweede Kamer. Daarbij wordt aangegeven dat een inhoudelijke reactie aan een volgend kabinet wordt gelaten.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met:

- verzending aan de TK van de voorgestelde brief waarin op hoofdlijnen wordt gereageerd op het artikel van prof. De Weijs; en
- aanbidding aan de TK van het advies van de Commissie Insolventierecht over toezicht in faillissement.

3. Kernpunten

- Tijdens het Commissiedebat civielrechtelijke onderwerpen van 23 oktober 2024 heeft toenmalig Kamerlid Maatoug (GL-PvdA) gevraagd om een inhoudelijke reactie op een wetenschappelijk artikel waarin prof. De Weijs ingaat op de positie van aandeelhouders met (gesecureerde) aandeelhoudersleningen.
- Aandeelhouders kunnen een lening verstrekken aan de onderneming waar zij aandeelhouder van zijn. Dit is een vorm van vreemd vermogen, en is dus anders dan het eigen vermogen dat aandeelhouders verstrekken via een storting op de aandelen die zij in de onderneming hebben. Aandeelhouders kunnen ook een zekerheidsrecht, bijvoorbeeld een pandrecht, verlangen voor het verstrekken van deze lening. In dat geval gaat het om een 'gesecureerde' aandeelhouderslening. Zij kunnen in dat geval bij een faillissement van de

¹ Deze wettelijk ingestelde adviescommissie heeft als taak de regering en Staten-Generaal te adviseren over wetgeving op het terrein van het insolventierecht.

onderneming het onderpand uitwinnen om met de opbrengst met voorrang de uitstaande lening voldaan te krijgen.

- In het artikel pleit De Weijs voor een wetswijziging om de positie van zulke aandeelhouders in die zin te wijzigen, dat die wordt achtergesteld bij de positie van andere schuldeisers.
- Uw ambtsvoorganger heeft de toezegging gedaan om schriftelijk inhoudelijk te reageren op het artikel.
- Bijgaande brief voorziet in enige achtergrond bij het in het artikel geadresseerde onderwerp, een samenvatting van de belangrijkste argumenten uit het artikel en de overwegingen om hierop nu niet de wet te wijzigen – en dus ook niet over te gaan tot aanpassing van de positie van aandeelhouders met (gesecureerde) leningen.
- De gelegenheid van deze brief wordt ook gebruikt om een advies van de Commissie Insolventierecht over toezicht door de rechter-commissaris in faillissementen aan de Tweede Kamer aan te bieden. Beide onderwerpen raken namelijk aan het insolventierecht.
- Een reactie op dit advies van de Commissie Insolventierecht laat u aan een volgend kabinet.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
9 februari 2026

Onze referentie
7190565

4. Toelichting

Regeling achterstelling van aandeelhoudersleningen

- Er is in het verleden vaker – ook vanuit de TK - kritiek geuit op de mogelijkheid dat aandeelhouders in faillissement een betere positie krijgen wanneer zij vermogen verstrekken als (gesecureerde) lening. Zo is in 2020 een motie van het lid Nijboer (GL-PvdA) aangenomen met het verzoek voorstellen te doen om het gebruik van aandeelhoudersleningen te beperken.²
- In de kern wordt in het artikel van prof. De Weijs betoogd dat (gesecureerde) aandeelhoudersleningen het insolventierisico vergroten, met name omdat aandeelhouders met zekerheidsrechten een sterke positie hebben en hen er minder aan gelegen zal zijn een faillissement te voorkomen. Daarnaast zouden de verdeling en governance in het faillissement verstoord raken door (gesecureerde) aandeelhoudersleningen. Er zou een wettelijke regeling moeten komen die aandeelhoudersleningen achterstelt t.o.v. andere vorderingen.
- Argumenten die hiertegen pleiten: een regeling zou reddingspogingen door aandeelhouders kunnen ontmoedigen en er zijn reeds andere mogelijkheden in het Nederlands recht om benadeling van schuldeisers aan te pakken, bijvoorbeeld via een onrechtmatige daadsactie of faillissementspauliana (vernietiging van een schuldeisers benadelende rechtshandeling). Verder doet zo'n regeling afbreuk aan het uitgangspunt van contractsvrijheid.
- Ondanks enkele bekende voorbeelden, bestaat er geen beeld dat het bestaan van (gesecureerde) aandeelhoudersleningen een breed voorkomend probleem vormt. Uit eerder verricht WODC-onderzoek blijkt dat wettelijke regelingen in het buitenland om vorderingen van aandeelhouders achter te stellen bij vorderingen van andere partijen technisch en complex zijn. Een dergelijke regeling zou bovendien op gespannen voet staan met het streven de regeldruk te verminderen.³ Uit dit WODC-rapport blijkt bovendien dat er

² Kamerstukken II 2019-2020, 35 249, nr. 19.

³ Zie de [Kamerbrief van 5 september 2025](#) van de minister van Economische Zaken over ondernemingsklimaat w.o. nieuwe aanpak regeldruk voor ondernemers.

tijdens de COVID-19 pandemie reden werd gezien om op punten af te wijken van deze regelingen omwille van het stimuleren van efficiënte reddingspogingen.

- Er zijn tot slot relevante Europese ontwikkelingen waarmee rekening moet worden gehouden, omdat zij verdere invulling geven aan het (tegen)argument dat er in het Nederlands recht al andere mogelijkheden bestaan om benadeling van schuldeisers aan te pakken.
- Alles afwegende wordt in de conceptbrief geconcludeerd dat het niet wenselijk is om over te gaan tot aanpassing van de positie van aandeelhouders met (gesecureerde) leningen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
9 februari 2026

Onze referentie
7190565

Advies Commissie insolventierecht

- De Commissie insolventierecht heeft op 17 december 2024 een advies uitgebracht over het toezicht van de rechter-commissaris op de afwikkeling van het faillissement door een curator.
- In het advies worden enkele initiatieven en ontwikkelingen genoemd die kunnen leiden tot een betere vervulling door de rechter-commissaris van zijn of haar taak.
- Van de gelegenheid van deze Kamerbrief wordt gebruikt gemaakt om dit advies aan te bieden aan de Tweede Kamer. Dit heeft helaas langer geduurd dan oorspronkelijk voorzien, omdat een door de toenmalig staatssecretaris voorgenomen brief op het terrein van het insolventierecht – waarin dit advies zou worden meegenomen – uiteindelijk geen doorgang heeft gevonden.
- Mede gelet op de inmiddels demissionaire status van het kabinet, adviseren wij u een inhoudelijke reactie aan een volgend kabinet te laten, zodat deze in samenhang met andere trajecten en ontwikkelingen binnen het insolventierecht kan worden gegeven.

4.1. Afstemming

EZ en Financiën.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze brief wordt actief openbaar gemaakt met de verzending van de brief aan de Tweede kamer. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlage(n)

1. Kamerbrief naar aanleiding van een toezegging uit het Commissiedebat civielrechtelijke onderwerpen
2. Artikel R.J. de Weijers: Aandeelhouders weer als 'uiteindelijke risicodragers'? De weging van argumenten voor en tegen achterstelling van aandeelhoudersleningen in faillissement', *TvI* 2023/6
3. Advies Commissie insolventierecht d.d. 17 december 2024